

Tự nhiên và xã hội

1

VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM
VIỆN NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC PHỔ THÔNG
HÀ NỘI — 1993

TỰ NHIÊN và XÃ HỘI

1

thuongmaitruongxua.vn

VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM
VIỆN NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC PHỔ THÔNG
HÀ NỘI — 1993

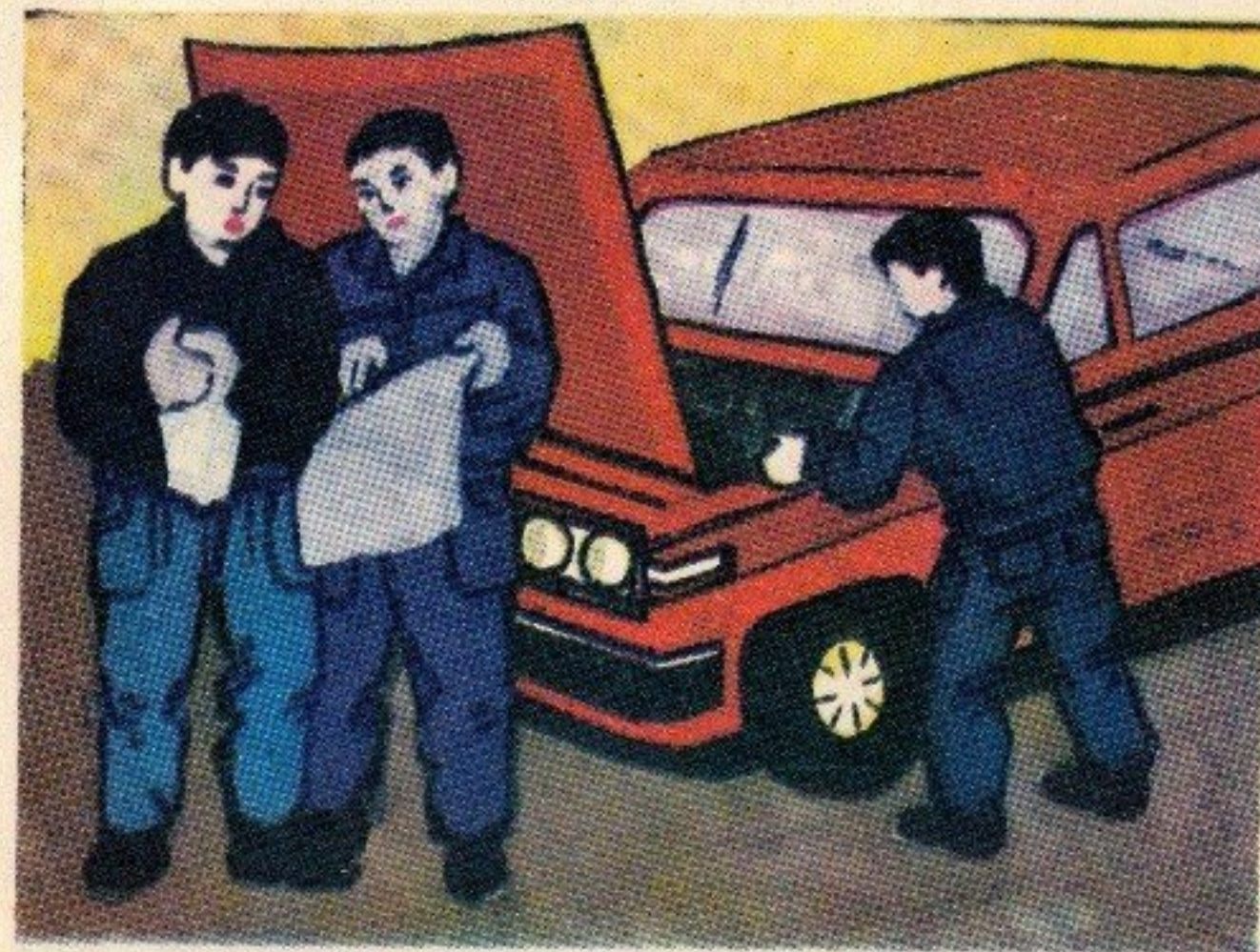
1. GIA ĐÌNH

Bài 1 — GIA ĐÌNH

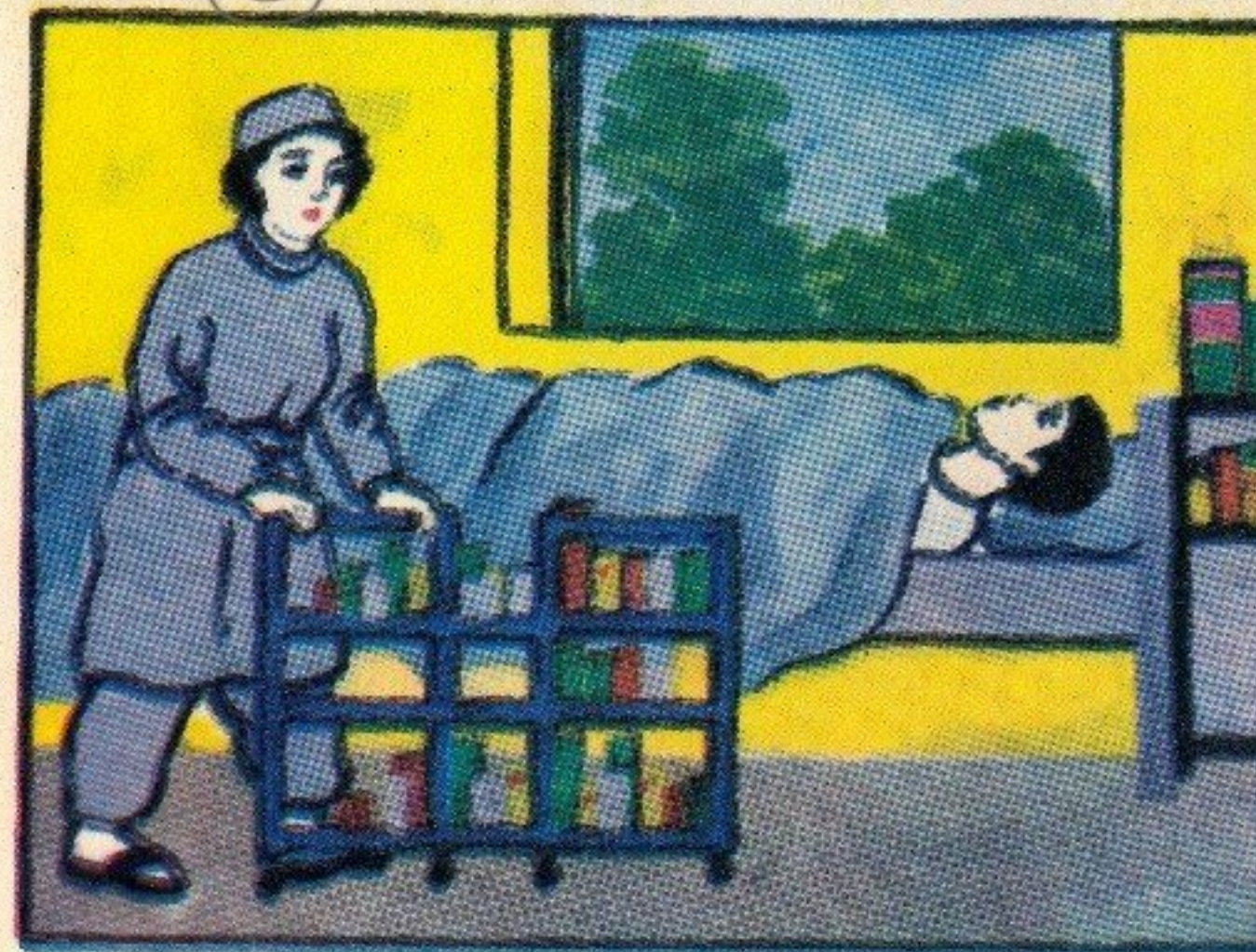

Hình 1 — Gia đình bạn Lan

Gia đình bạn Lan có : bố, mẹ, em Hùng và Lan.

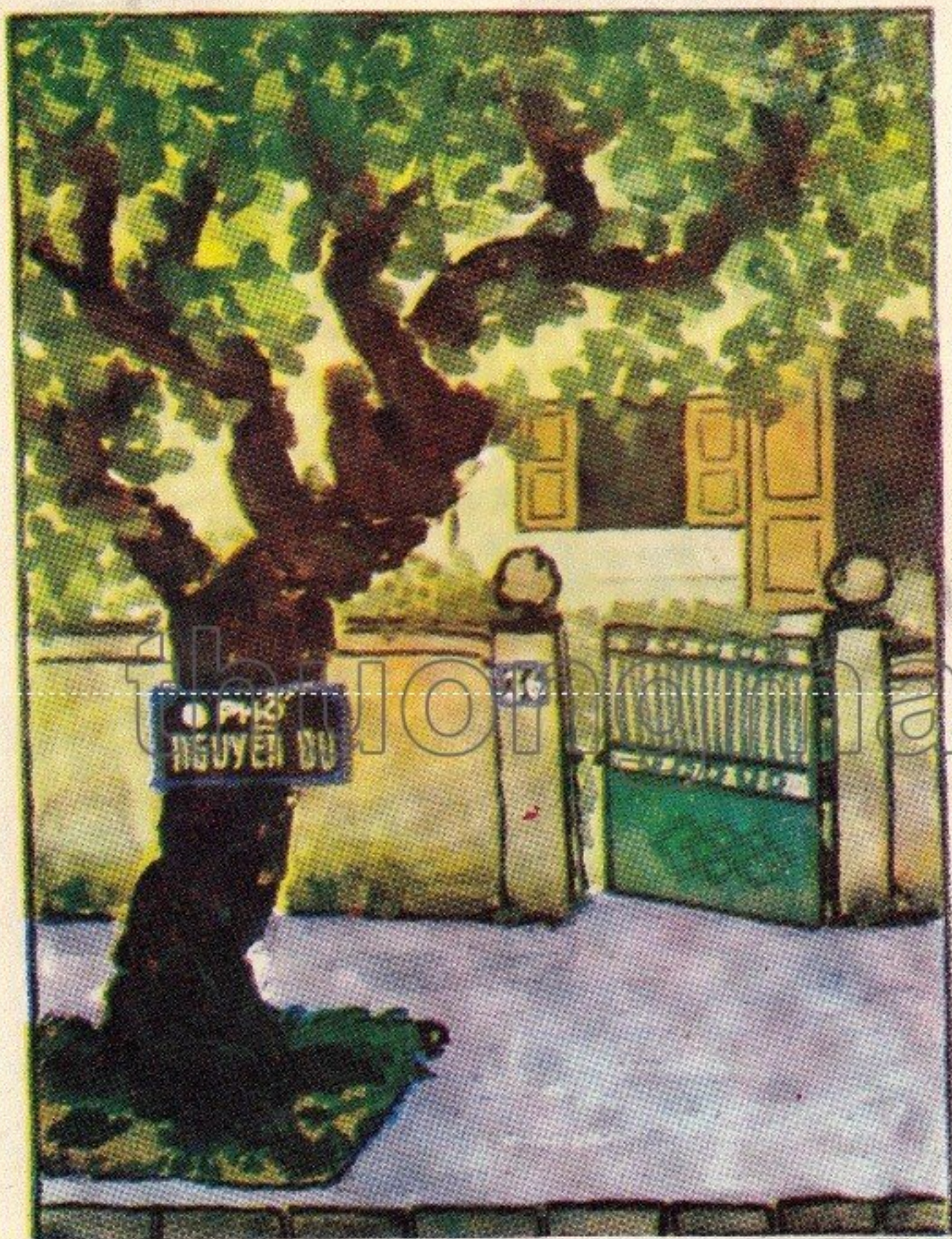

Hình 2 — Bố Lan là thợ sửa chữa ô-tô

Hình 3 — Mẹ Lan là y tá

Bài 2 — NHÀ Ở VÀ ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

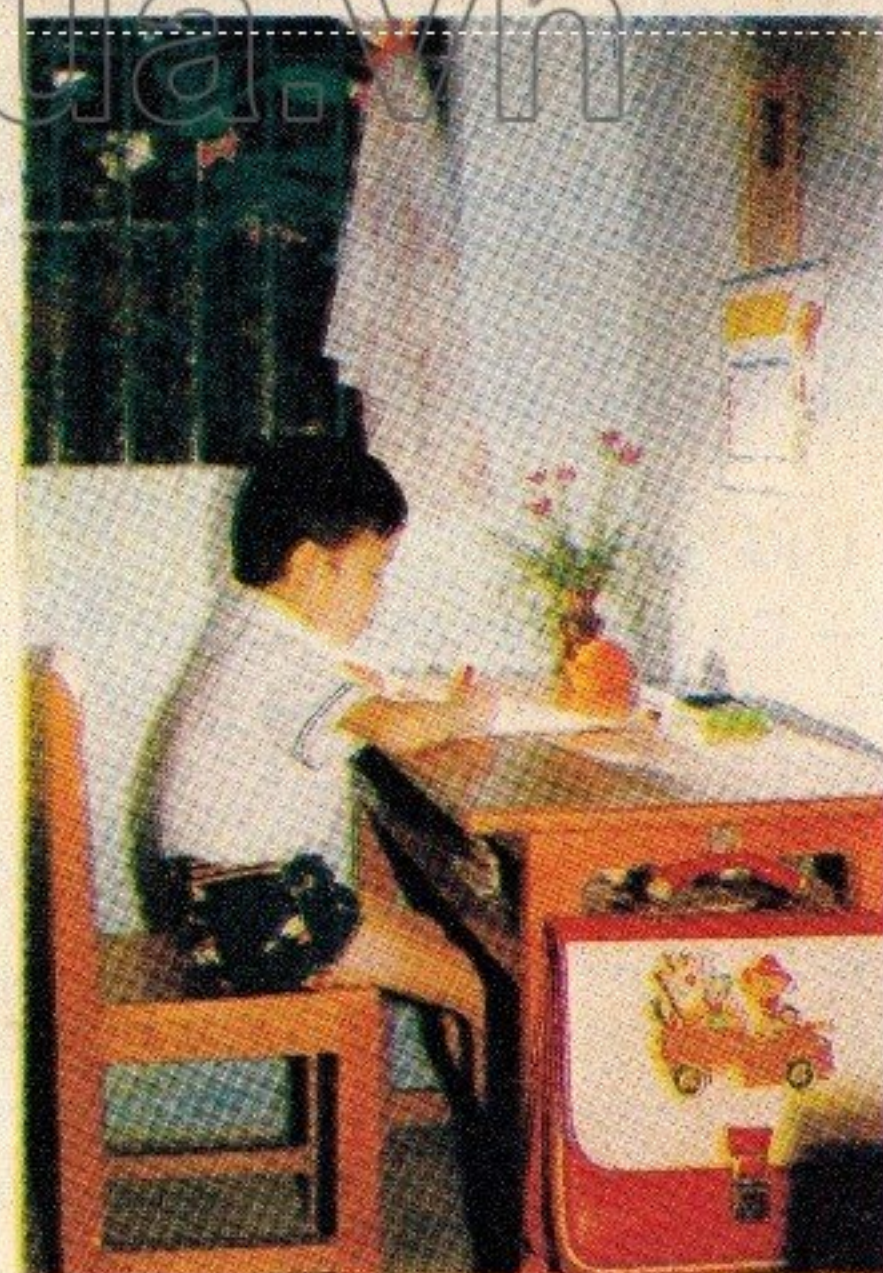

Hình 1 — Nhà ở

Nhà ở là nơi sống, làm việc, nghỉ ngơi của mọi người trong gia đình.

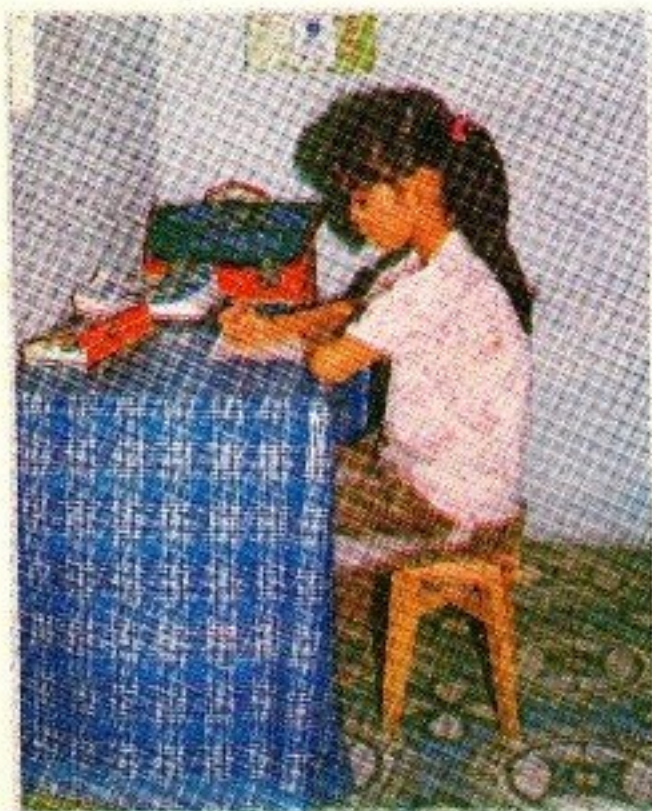

Hình 2 — Đồ dùng trong một phòng khách

Hình 3 — Một góc học tập

Bài 3 — NHỮNG CÔNG VIỆC Ở GIA ĐÌNH

Hình 1 — Tập viết

Hình 2 — Quét sân

Muốn nhà cửa sạch, đẹp; gia đình hòa thuận thì mỗi người trong gia đình đều phải làm việc nhà tùy theo sức của mình.

BÀI 4 — ÔN TẬP

GIA ĐÌNH

1. Kể về gia đình Lan:

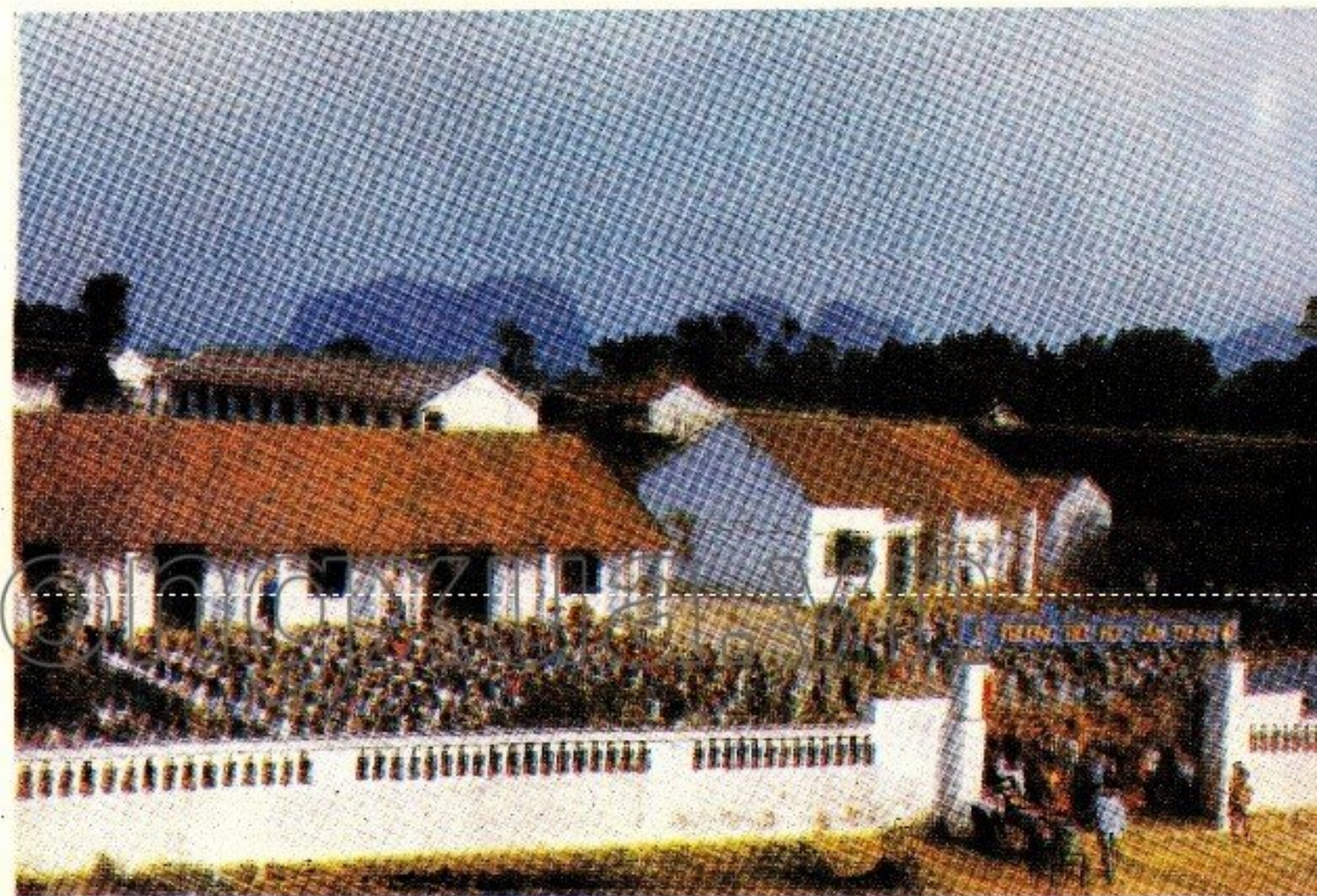
- Gia đình Lan có mấy người? Gồm những ai?
- Bố của Lan làm nghề gì?
- Mẹ của Lan làm nghề gì?
- Ở nhà, Lan đã làm gì để giúp đỡ bố, mẹ?

2. Kể về gia đình em:

- Gia đình em có mấy người? Gồm những ai?
- Nhà em ở đâu? Trong nhà em có những đồ dùng gì?
- Kể những việc thường làm ở nhà của bố, mẹ em.
- Em đã làm được những việc gì để giúp bố mẹ?

2. TRƯỜNG HỌC

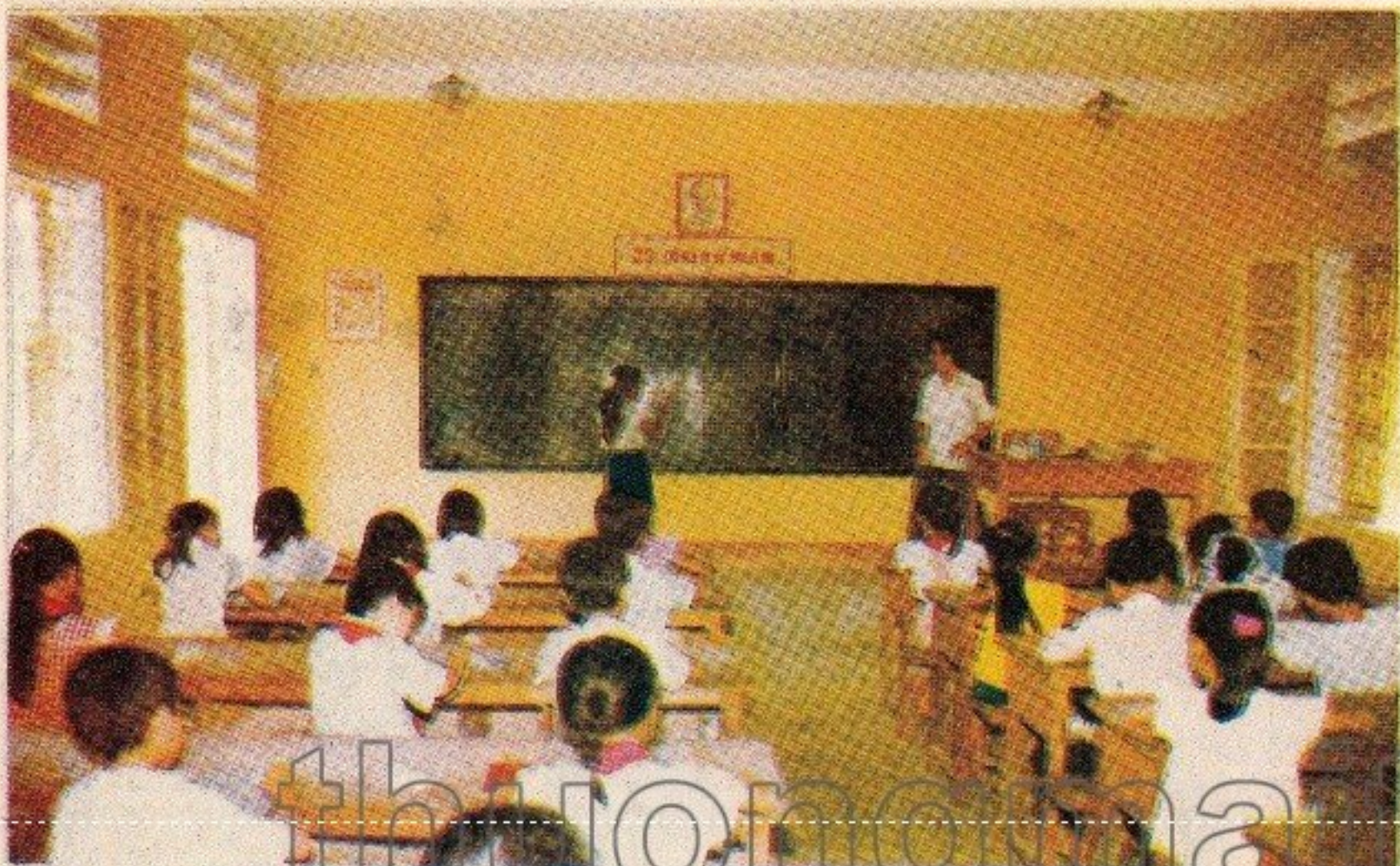
Bài 5 — TRƯỜNG HỌC

Hình 1 — Trường Tiểu học Cẩm Trung —
(Cẩm Phả — Quảng Ninh)

Trường học được xây dựng trên một khu đất rộng. Ở trường có các phòng học, phòng hiệu trưởng, phòng hội đồng, sân chơi, khu vệ sinh...

Bài 6 — LỚP HỌC

Hình 1 — Một lớp học

Lớp học nào cũng có bảng, bàn ghế giáo viên, nhiều bộ bàn ghế học sinh và các cửa thoáng khí.

Bài 7 — ÔN TẬP

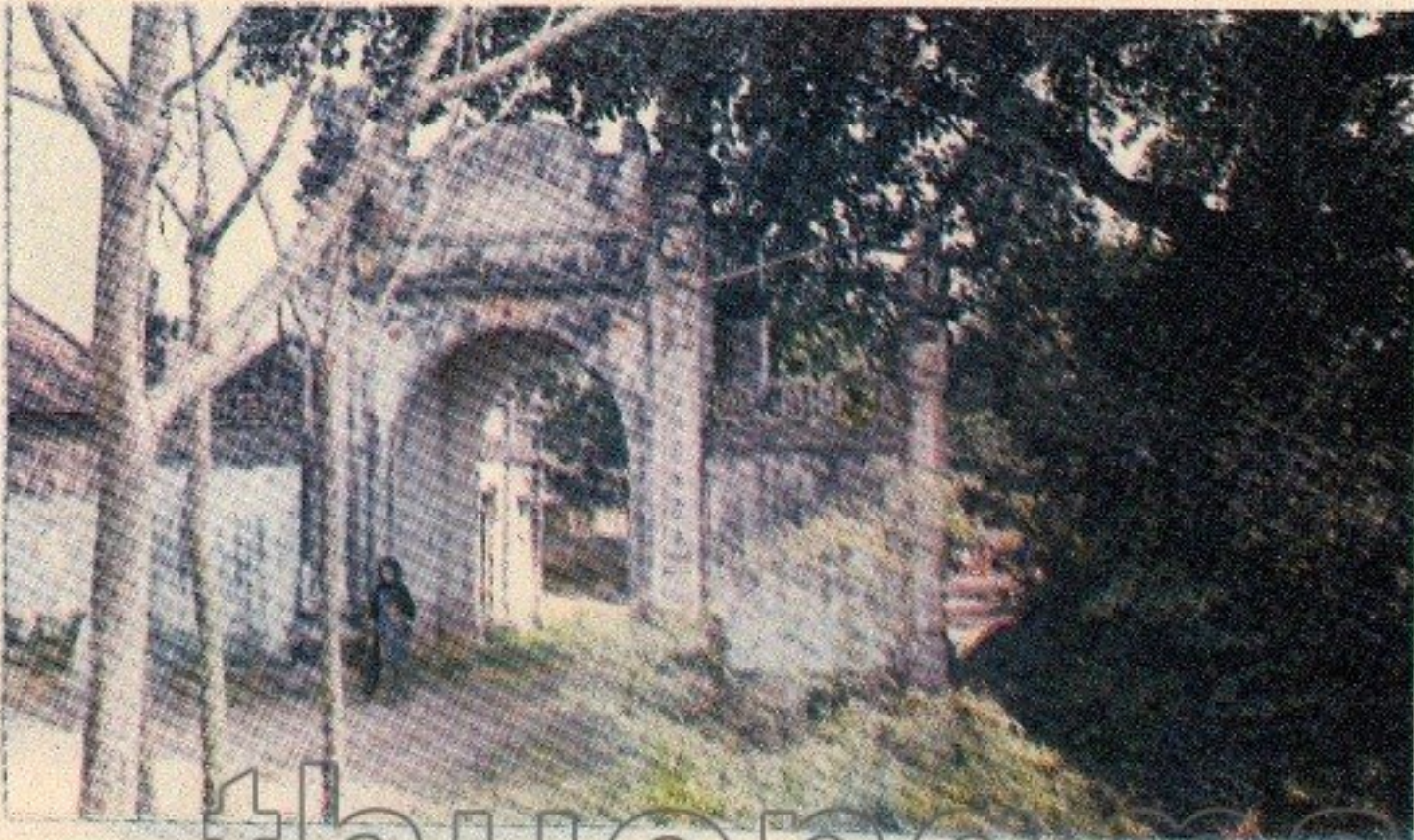
TRƯỜNG HỌC

- Em học trường nào? Trường em ở đâu?
- Trường em có những bộ phận nào? (Cổng, sân chơi, vườn cây, các phòng học, văn phòng, phòng hiệu trưởng, phòng hội đồng, phòng truyền thống, thư viện, khu vệ sinh).
- Hãy kể về lớp học của em. (Gồm những ai? Có những đồ đạc gì?).

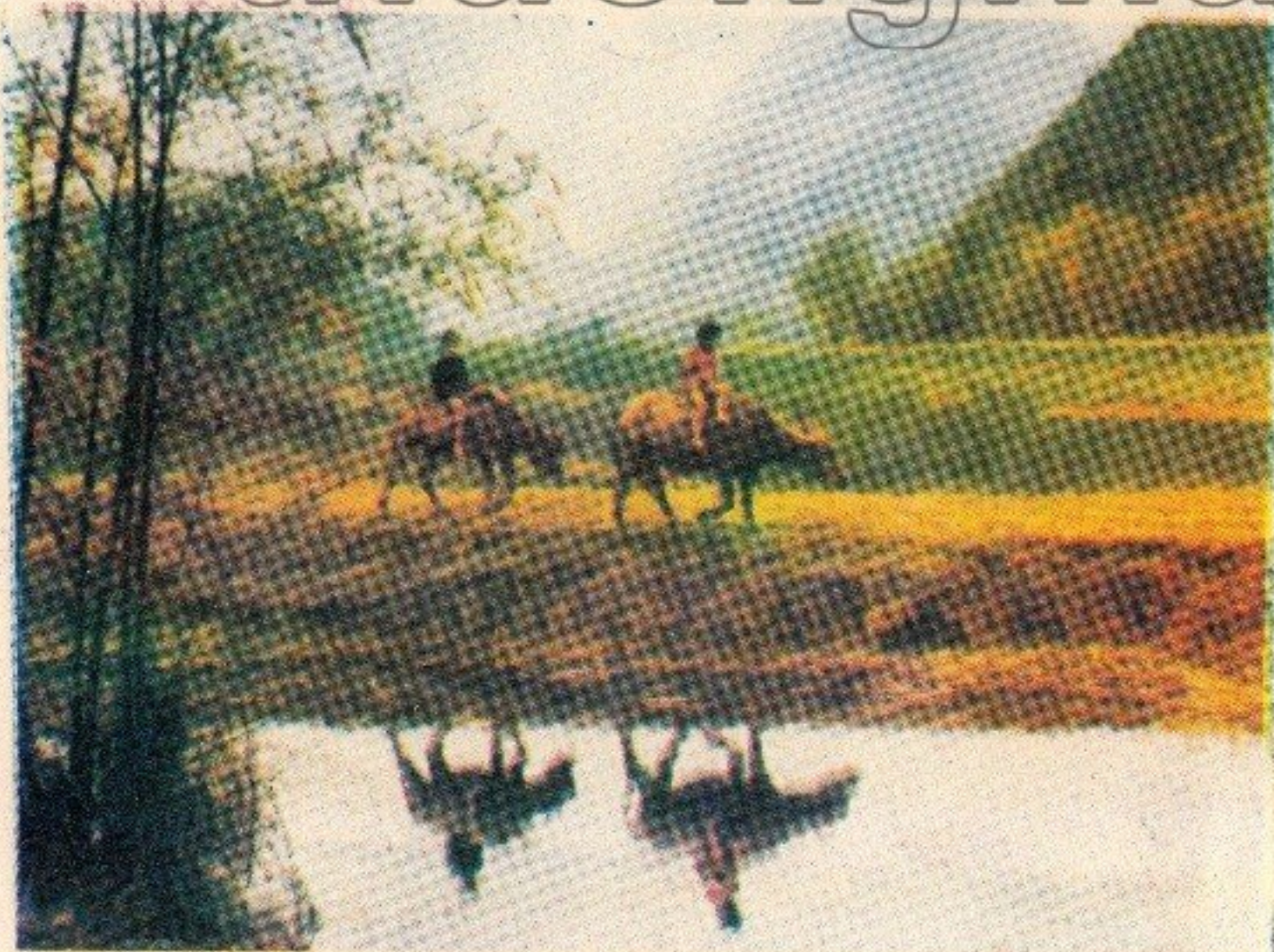
Em yêu quý trường em; luôn giữ trường, lớp sạch, đẹp; vâng lời, lễ phép với các thầy giáo, cô giáo và cán bộ trong trường; đoàn kết với các bạn.

3. LÀNG, XÃ (PHỐ, PHƯỜNG)

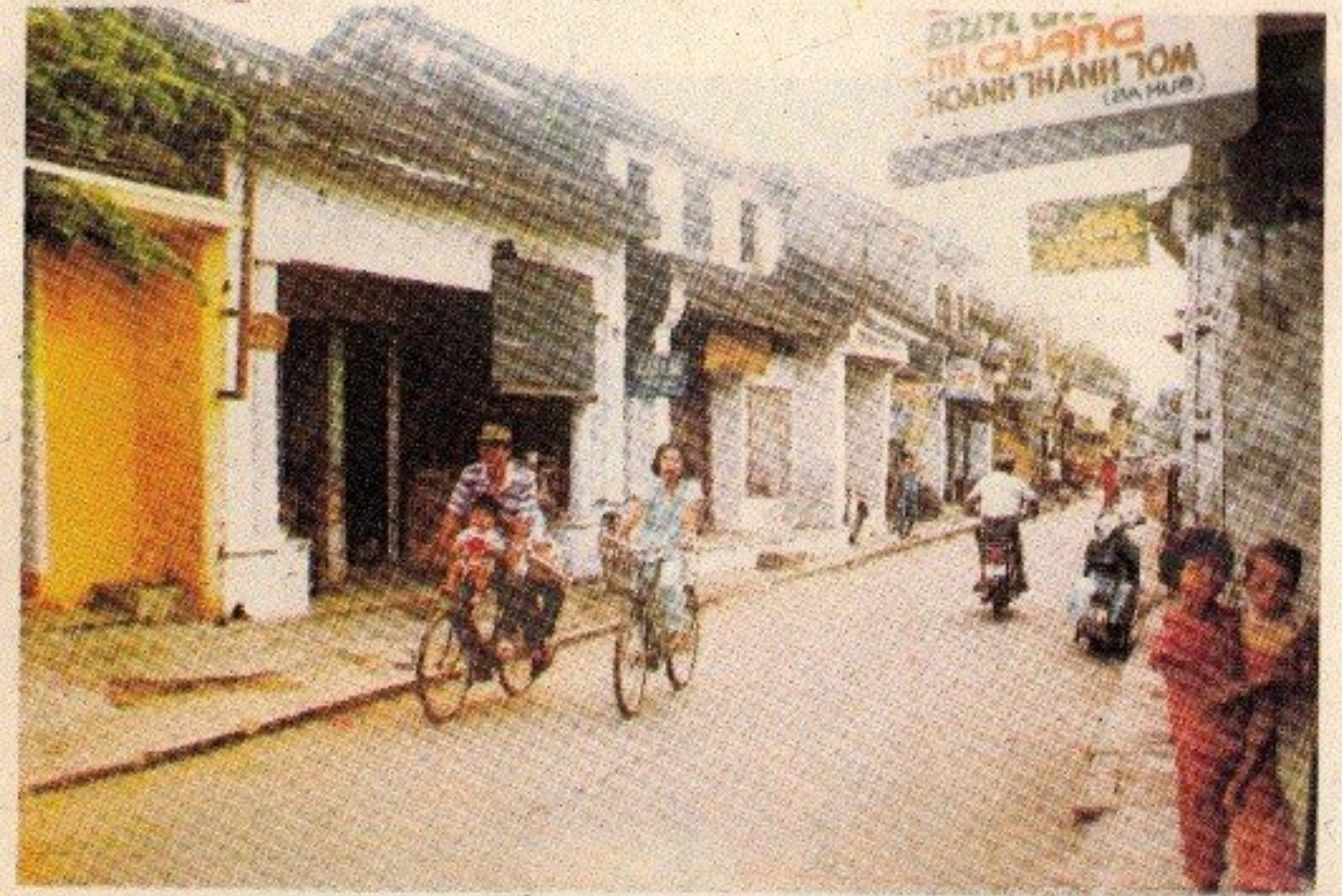
Bài 8 — PHONG CẢNH — NGHỀ NGHIỆP

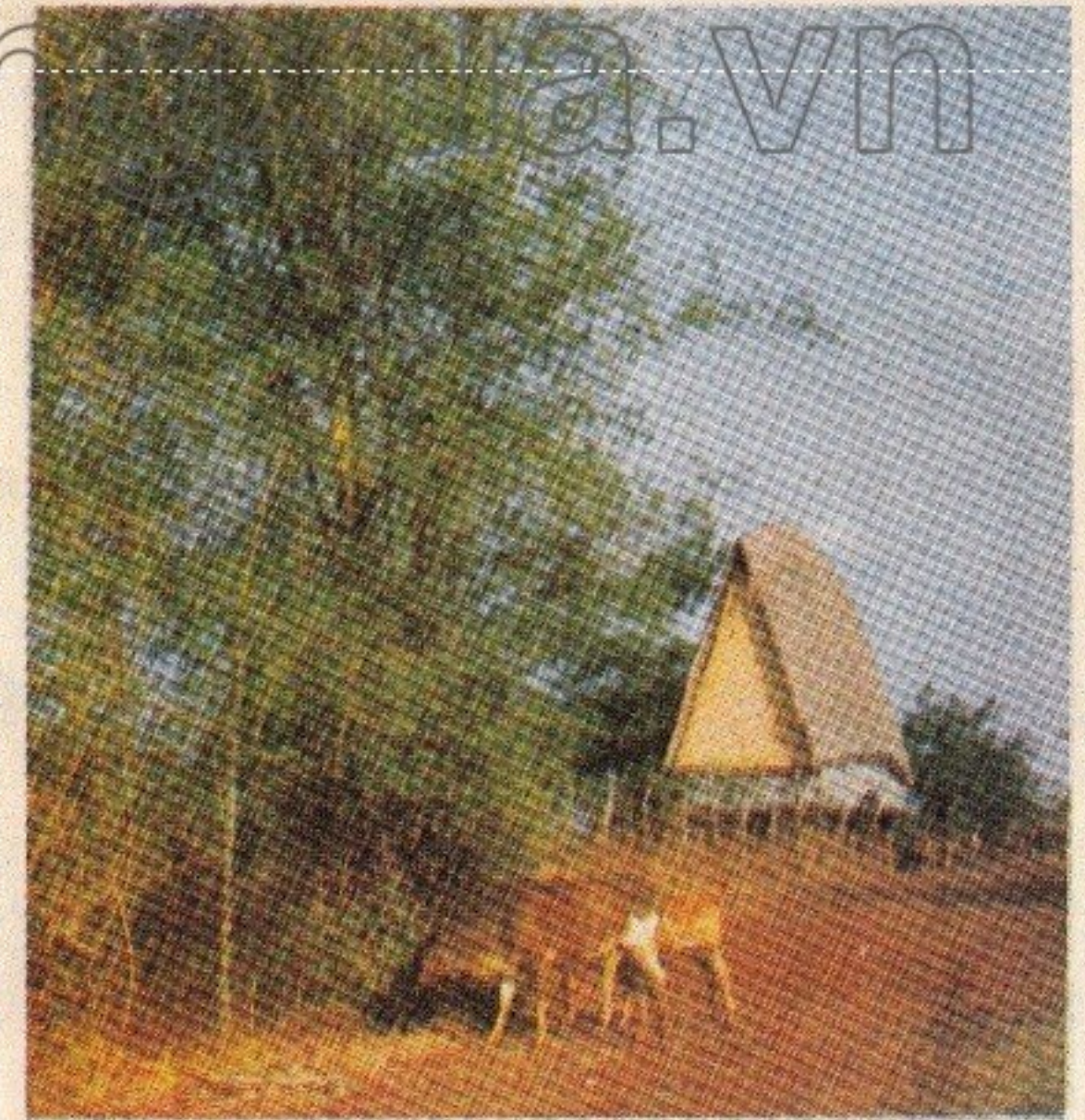
Hình 1 — Cổng làng

Hình 2 — Chiều một vùng quê

Hình 3 — Đường phố

Hình 4 — Một cảnh ở Tây Nguyên

Hình 5 — Thu hoạch lúa và cày ruộng

Hình 6 — Làm tranh Đông Hồ (Hà Bắc)

Hình 7 — Tranh Đông Hồ

- Em ở làng, xã (hay phố, phường) nào?
- Phong cảnh nơi đó có gì đặc biệt?
- Làng, xã (phố, phường) nơi em ở, nhân dân sinh sống bằng những nghề gì?

Bài 9 — NHỮNG NƠI CÔNG CỘNG

Hình 1 — Đền thờ Trần Hưng Đạo

Hình 2 — Nhà trẻ

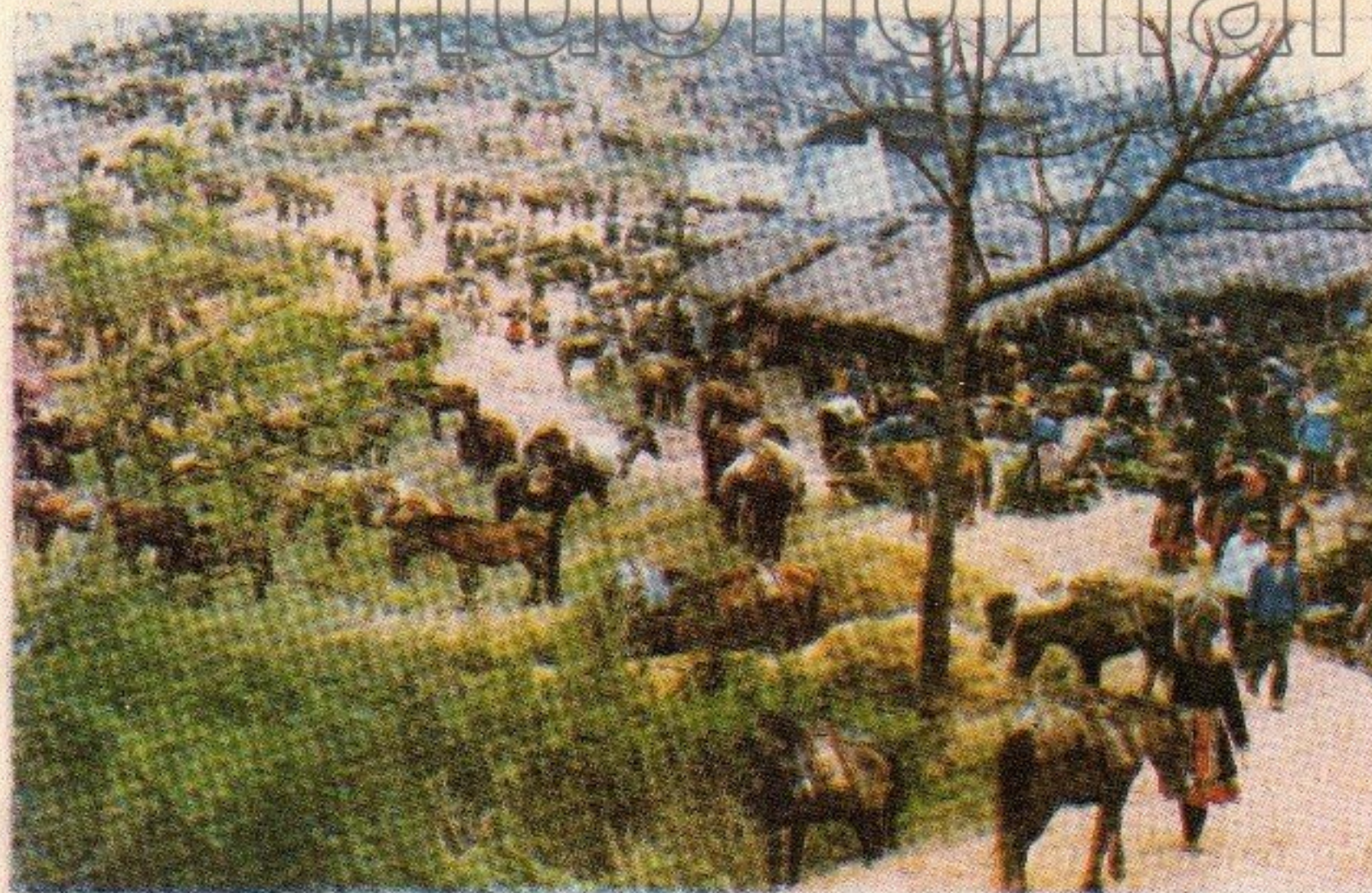
Hình 3 — Trạm y tế

Khi đến các nơi công cộng phải có ý thức văn minh, lịch sự, giữ gìn trật tự, vệ sinh.

Bài 10 — CHỢ

Hình 1 — Chợ ở Hội An

Hình 2 — Phiên chợ miền núi
— Ở chợ người ta thường bán gì? Mua gì?

Bài 11, 12 — ÔN TẬP

THAM QUAN LÀNG, XÃ (PHỐ, PHƯỜNG)

Hình 1 — Thăm đền Cửa Ông (Cẩm Phả — Quảng Ninh)

Đi thăm:

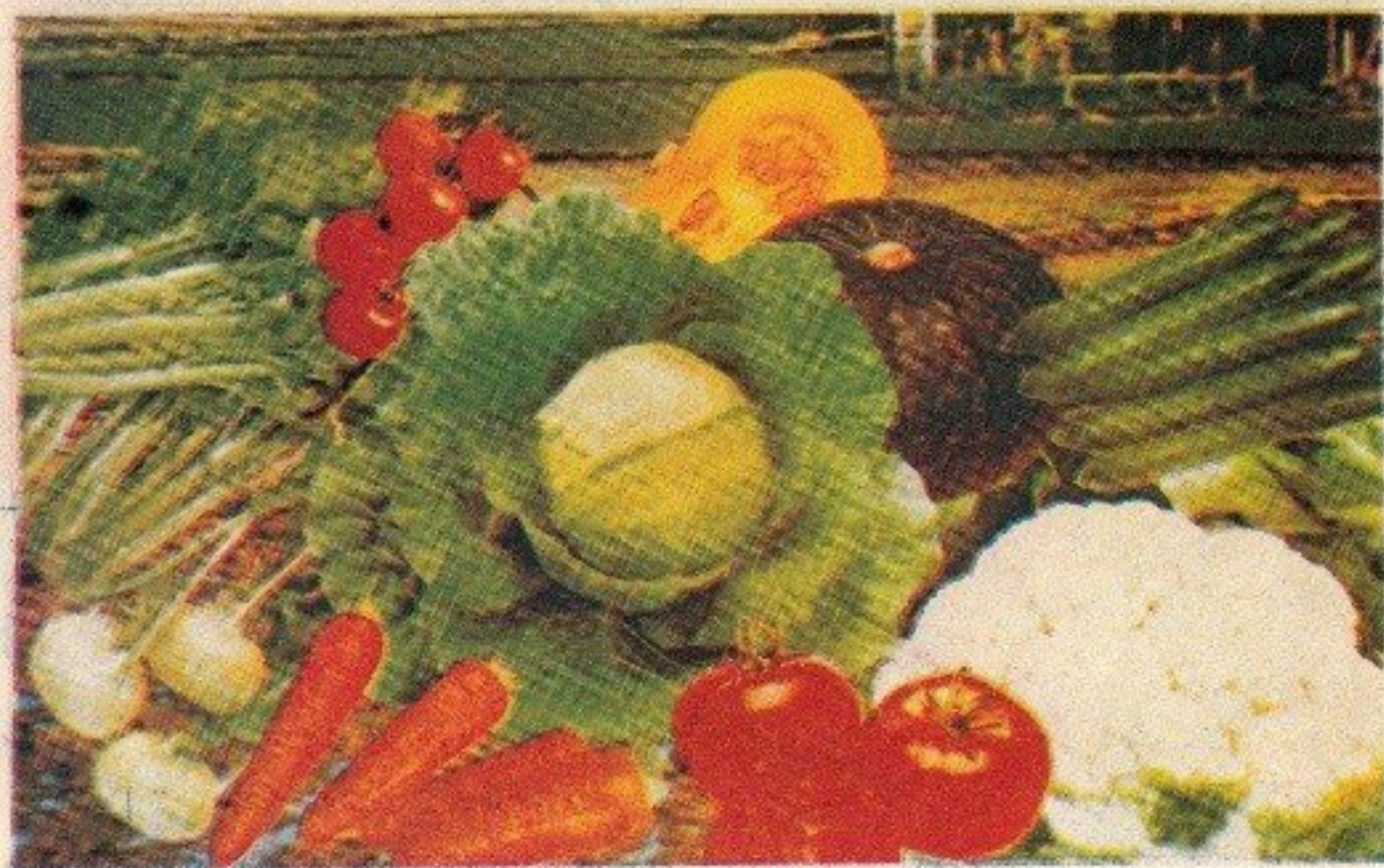
- Cơ sở sản xuất
- Rạp chiếu phim
- Nơi có cảnh đẹp

4. THỰC VẬT

Bài 13 — CÂY RAU CẢI

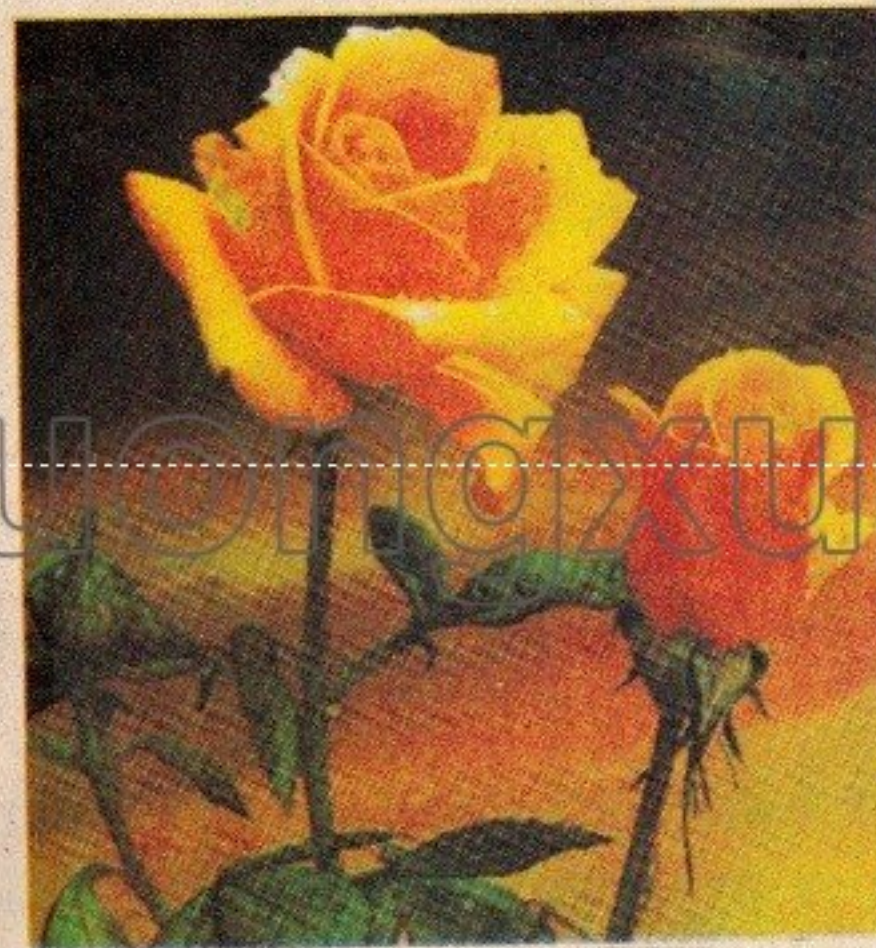
Hình 1 — Cây rau cải

— Em hãy chỉ
vào hình 1: rễ,
thân, lá của cây
rau cải.

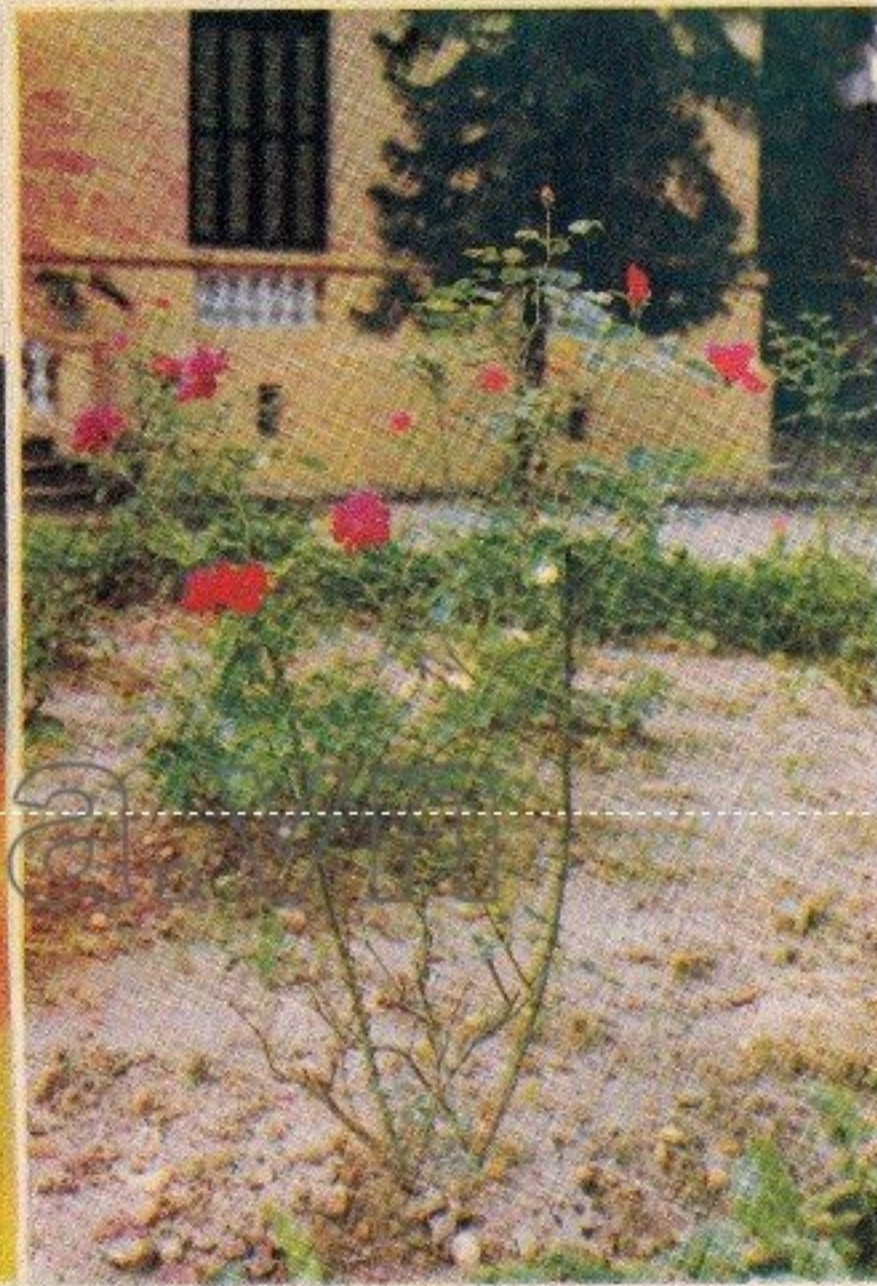

Hình 2 — Các loại rau, quả

Bài 14 — CÂY HOA HỒNG

Hình 2 — Hoa hồng màu vàng

Hình 1 — Cây hoa hồng

Cây hoa hồng có nhiều thân nhỏ, cứng. Thân và cành có gai. Hoa có loại màu đỏ, màu trắng hoặc màu vàng. Hoa hồng thơm và đẹp.

Hình 1 — Rừng cây bạch đàn

Hình 2 — Khai thác gỗ bạch đàn để xuất khẩu

Thân cây bạch đàn cao, to, tròn và cứng.
Người ta trồng bạch đàn để lấy gỗ.

5. ĐỘNG VẬT

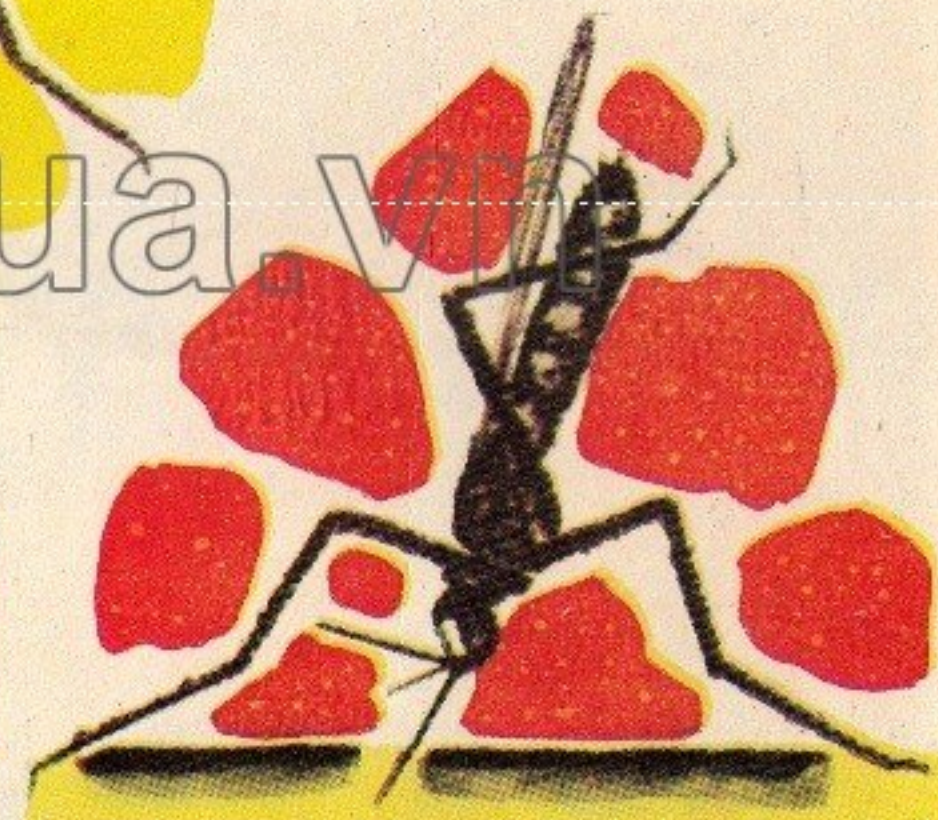
Bài 16 — CON MUỖI

Hình 1 — Con muỗi

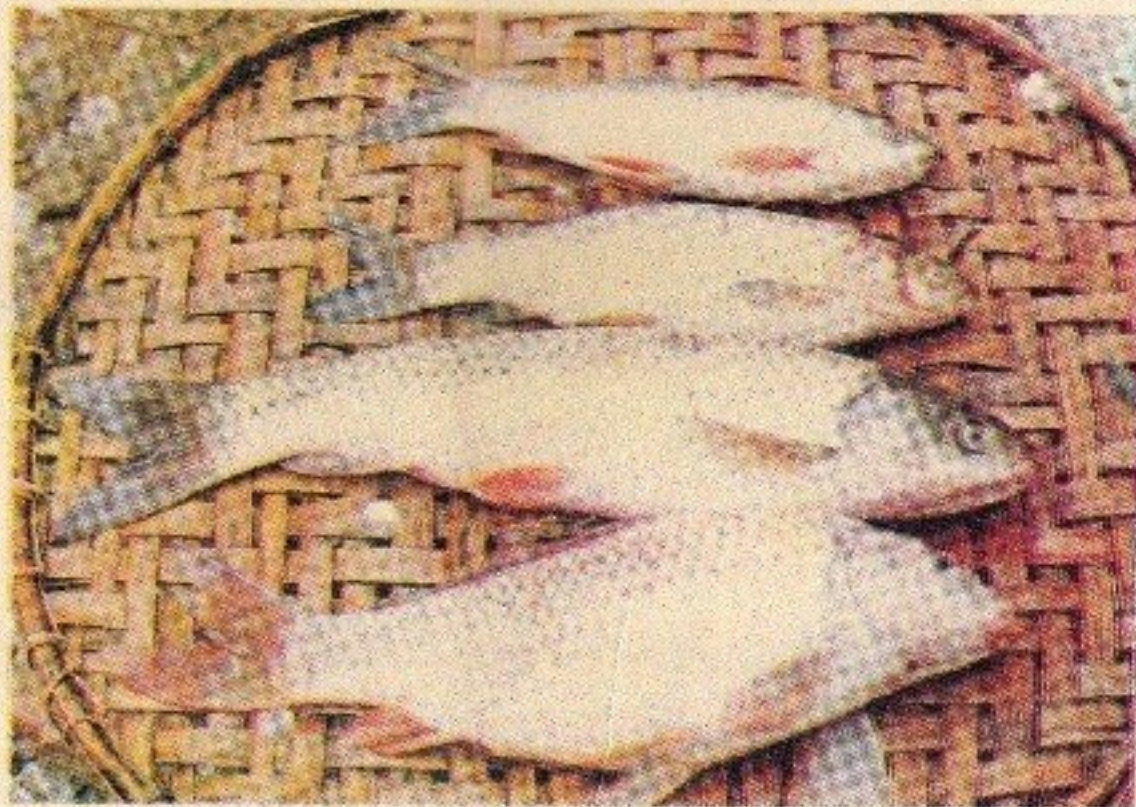

Hình 2 — Muỗi thường

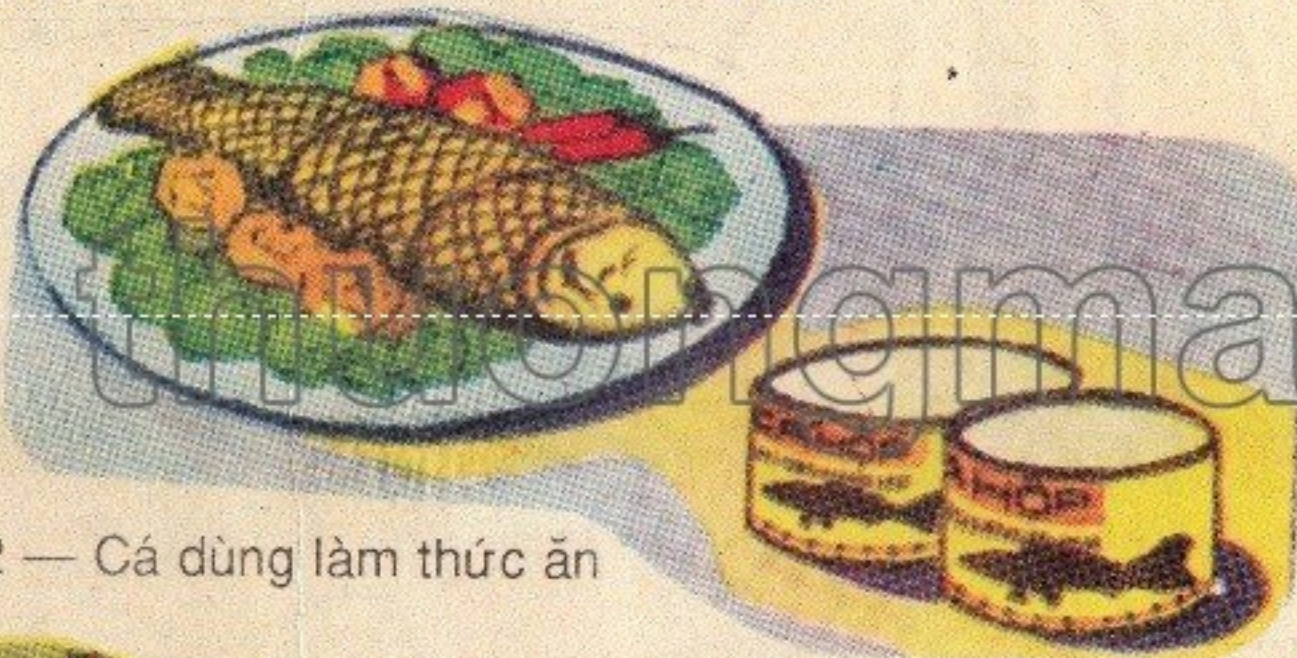
Hình 3 — Muỗi truyền bệnh sốt rét

Muỗi có đầu, mình, chân, cánh.
Nó bay bằng cánh, đậu bằng chân.
Muỗi đốt, hút máu người và động vật
Ta phải diệt trừ muỗi

Hình 1 — Một số loại cá

- Cá trôi Ấn Độ
- Cá trắm cỏ
- Cá trắm lai cá chày
- Cá chép

Hình 2 — Cá dùng làm thức ăn

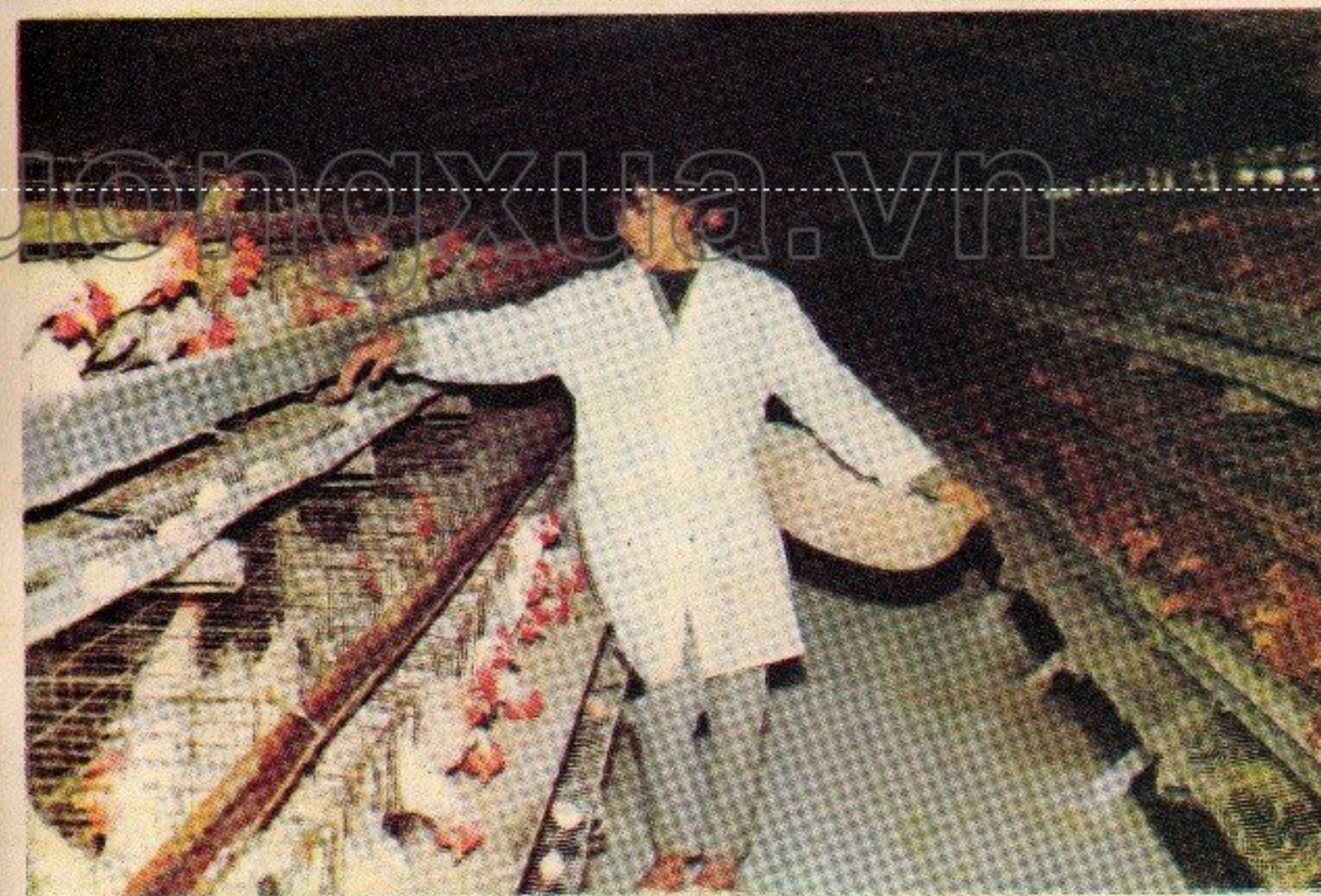

Hình 3 — Cá cảnh

Cá có đầu, mình,
đuôi và vây.
Cá sống dưới
nước, thở bằng
mang, bơi bằng
đuôi và vây.
Người ta nuôi cá
để ăn và làm cảnh.

Hình 1 — Gà trống, gà mái và đàn gà con

Hình 2 — Nuôi gà công nghiệp

Gà có đầu, mình, cánh và chân. Thân thể gà phủ đầy lông. Gà bay bằng cánh, đi bằng chân. Người ta nuôi gà để ăn thịt và trứng.

Bài 19 — CON MÈO

Hình 1 — Con mèo

Mèo có đầu, mình, đuôi và bốn chân.
Toàn thân mèo được phủ bởi một lớp lông mịn. Mèo đi bằng bốn chân, bước đi nhẹ nhàng, leo trèo giỏi.
Người ta nuôi mèo để bắt chuột và làm cảnh.

Bài 20 — ÔN TẬP THỰC VẬT — ĐỘNG VẬT

1. Thực vật

— Kể tên các loại cây rau, cây hoa và cây lấy gỗ mà em biết

— Người ta trồng những cây đó để làm gì?

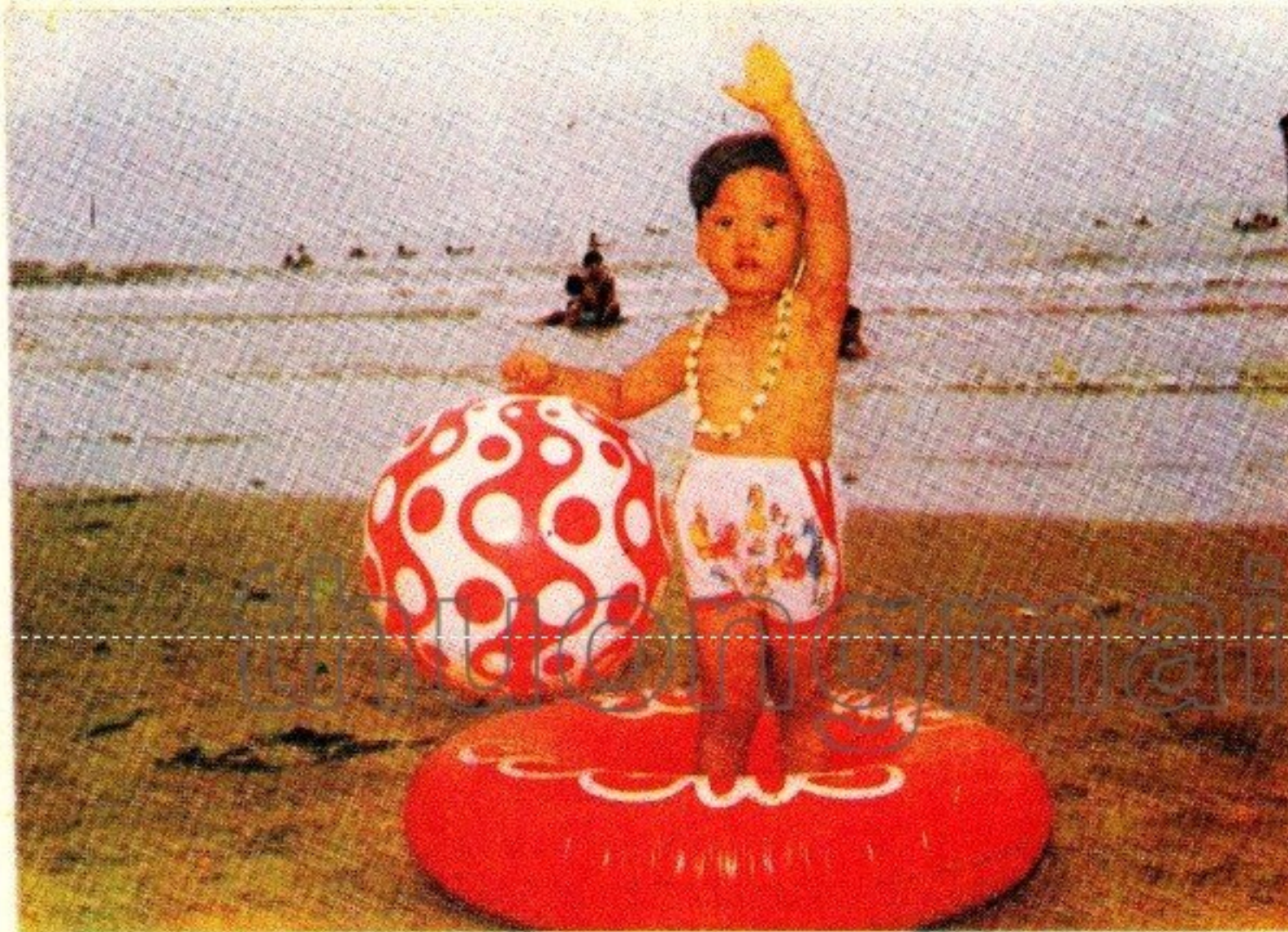
2. Động vật

— Trong các con vật đã học, con nào có hại cần phải diệt trừ, con nào có ích được người ta nuôi.

— Em còn biết thêm con vật nào có hại cần phải tiêu diệt?

6. CƠ THỂ NGƯỜI VÀ CÁC GIÁC QUAN

Bài 21 — CƠ THỂ NGƯỜI

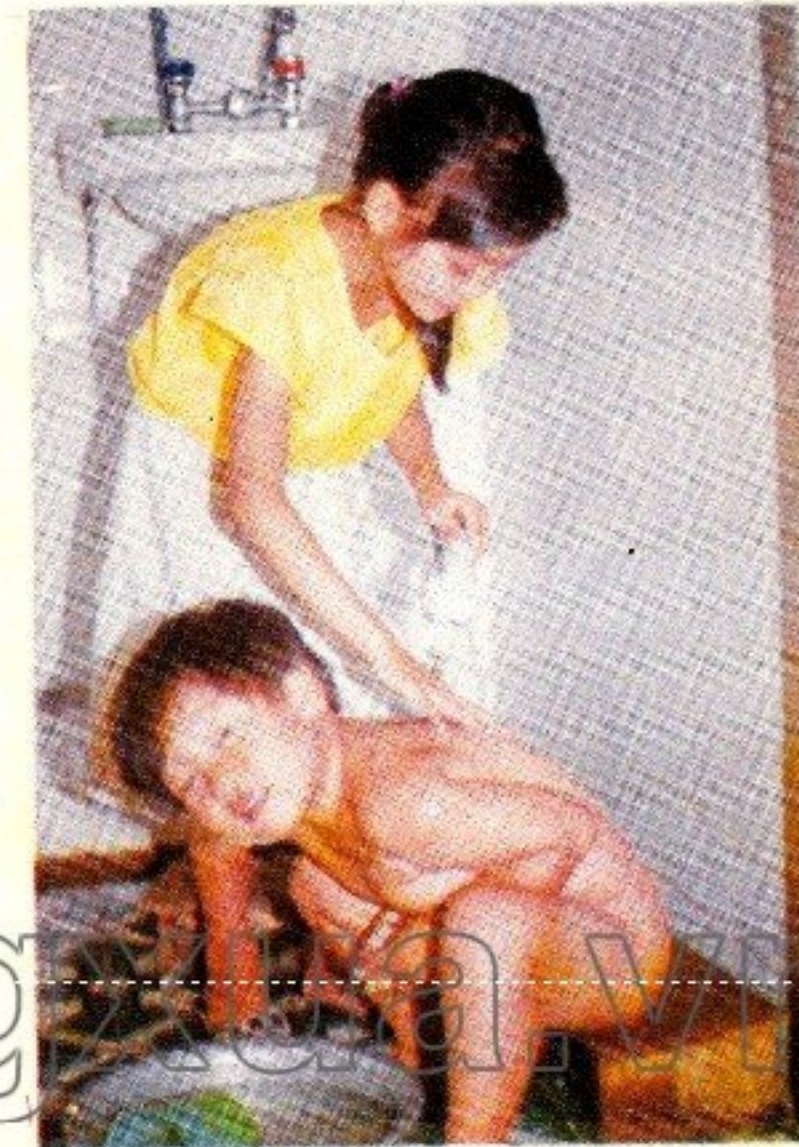

Hình 1 — Em Hùng

— Em hãy chỉ vào hình 1: đầu, mình, tay và chân của em Hùng.

Cơ thể người gồm 3 phần: đầu, mình và tay, chân. Con người có dáng đứng thẳng; đi bằng hai chân; hai tay được tự do để làm mọi việc.

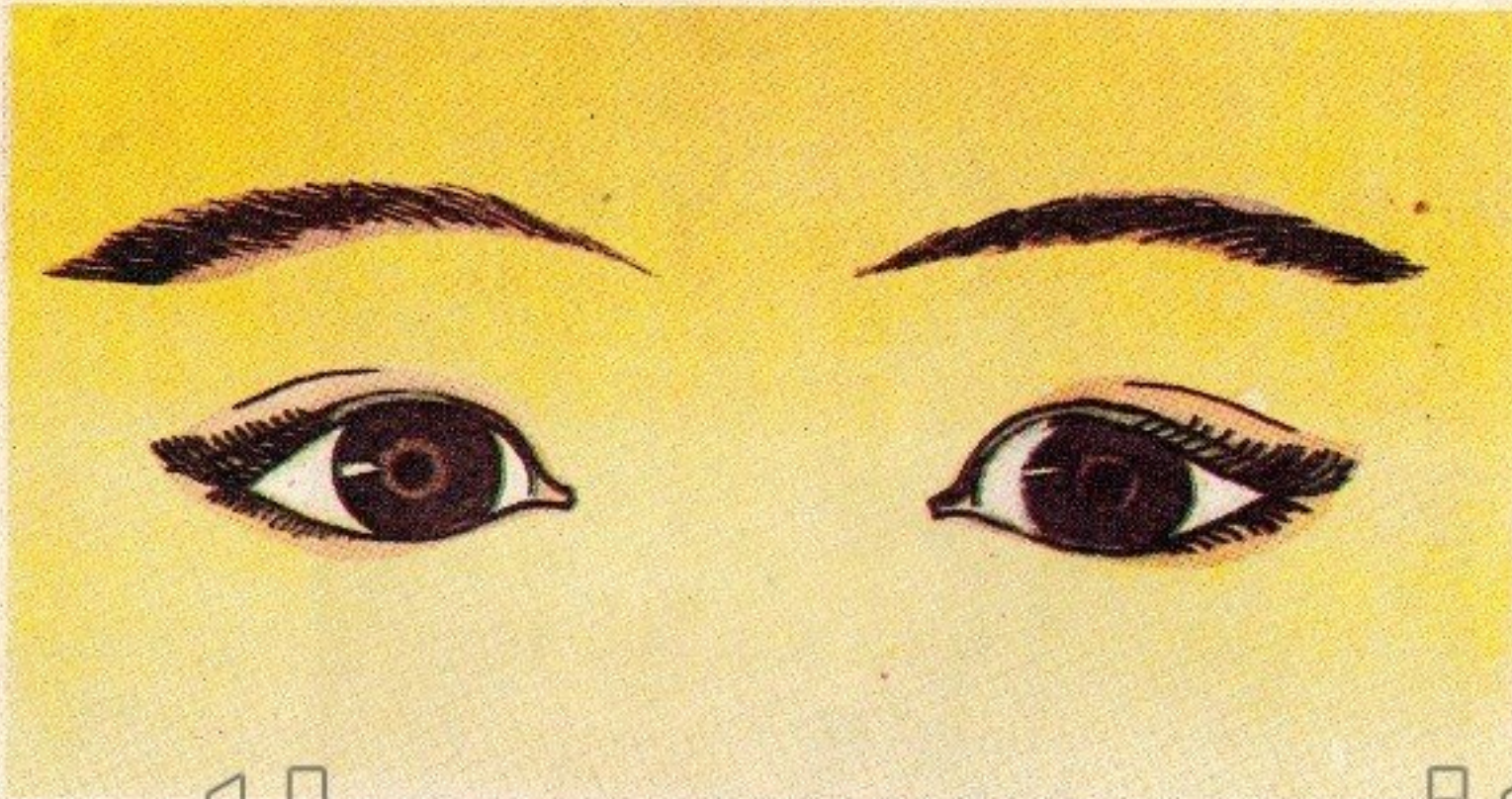
Bài 22 — DA

Hình 1 — Lan tắm cho em Hùng

Da bao bọc, che chở toàn cơ thể. Da mềm, có dãn, có lỗ chân lông để mồ hôi tiết ra. Nhờ có da nên ta nhận biết được cảm giác nóng, lạnh, đau đớn; phân biệt được các đồ vật nhẵn hay xù xì... cần bảo vệ và giữ da sạch sẽ.

Bài 23 — MẮT

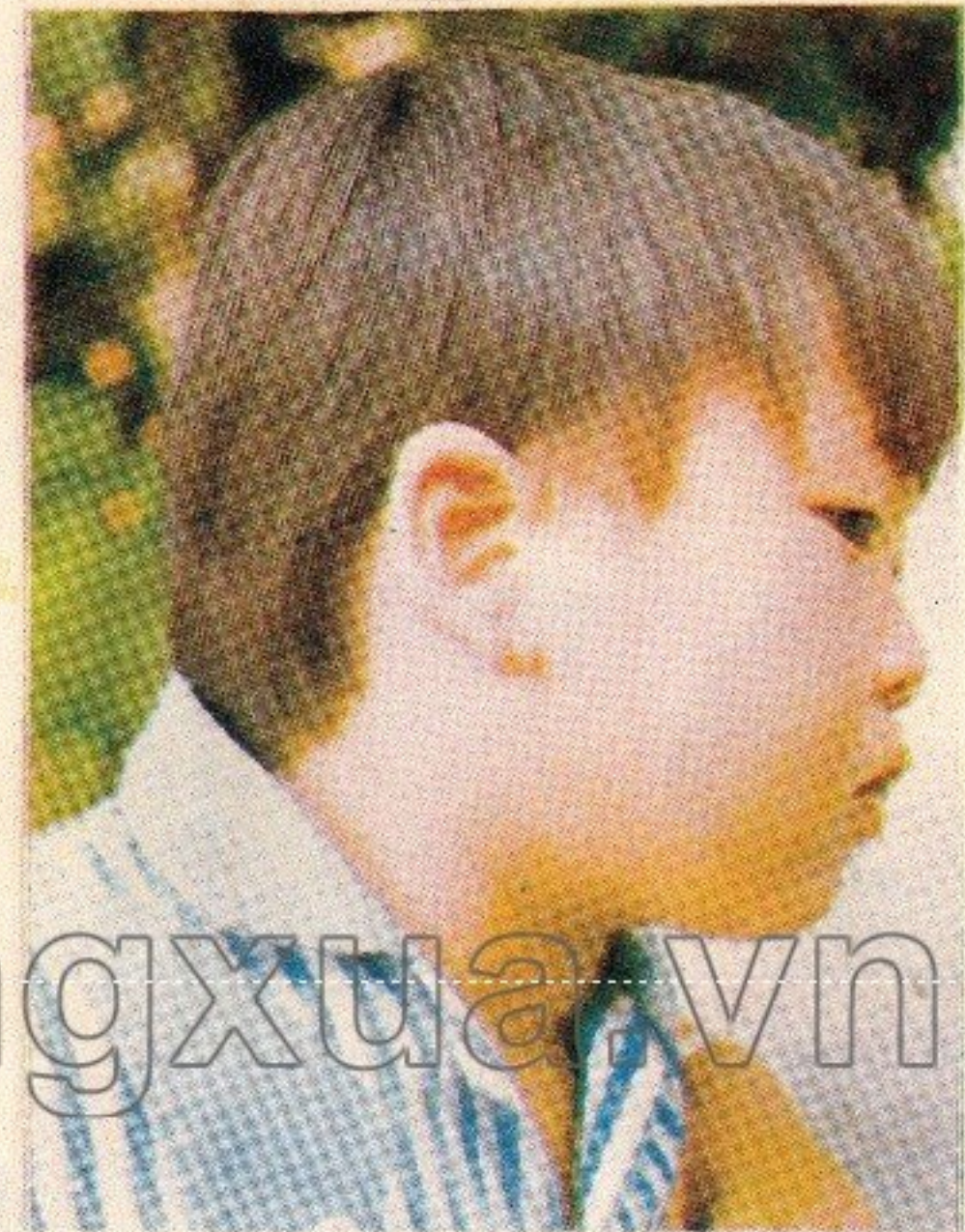

thuongmaitruongxua.vn

Hình 1 — Mắt

Người có hai mắt. Phía trên mắt có lông mày. Trên hai mí mắt có lông mi. Trong mắt có lòng trắng, lòng đen và con ngươi. Nhờ có mắt mà ta nhìn thấy mọi vật. Cần bảo vệ và giữ vệ sinh đôi mắt.

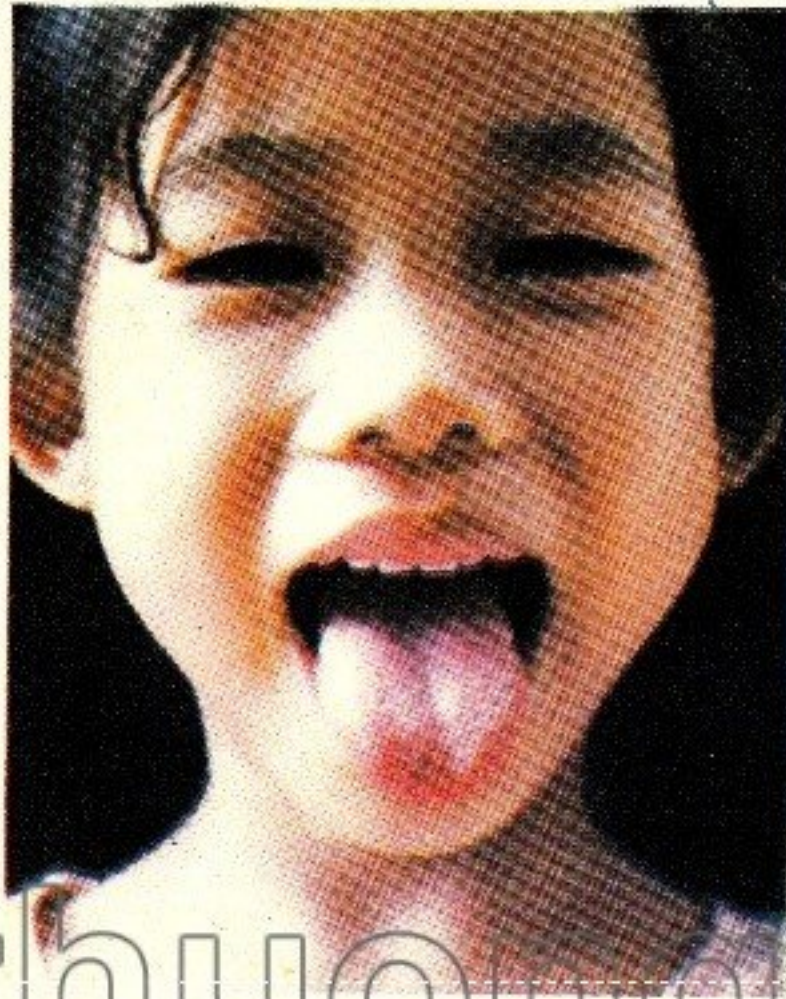
Bài 24 — TAI VÀ MŨI

Hình 1 — Tai và mũi ở vị trí nào trên khuôn mặt?

Người có hai tai. Tai có vành tai, lỗ tai, màng nhĩ và tai trong. Nhờ có màng nhĩ, ta nghe được tiếng động. Trong hai lỗ mũi có lông mũi để cản bụi ta thở. Mũi giúp ta ngửi được các mùi. Cần bảo vệ, giữ vệ sinh tai và mũi.

Bài 25 — LƯỠI

Hình 1 — Lưỡi nằm ở đâu?

Lưỡi mềm, cử động dễ dàng. Trên mặt lưỡi có nhiều hột li ti, nhờ những hột này mà ta phân biệt được các vị ngọt, mặn, chua, cay...
Không ăn thức ăn quá nóng, quá lạnh hoặc quá chua, cay.

Bài 26 — ÔN TẬP

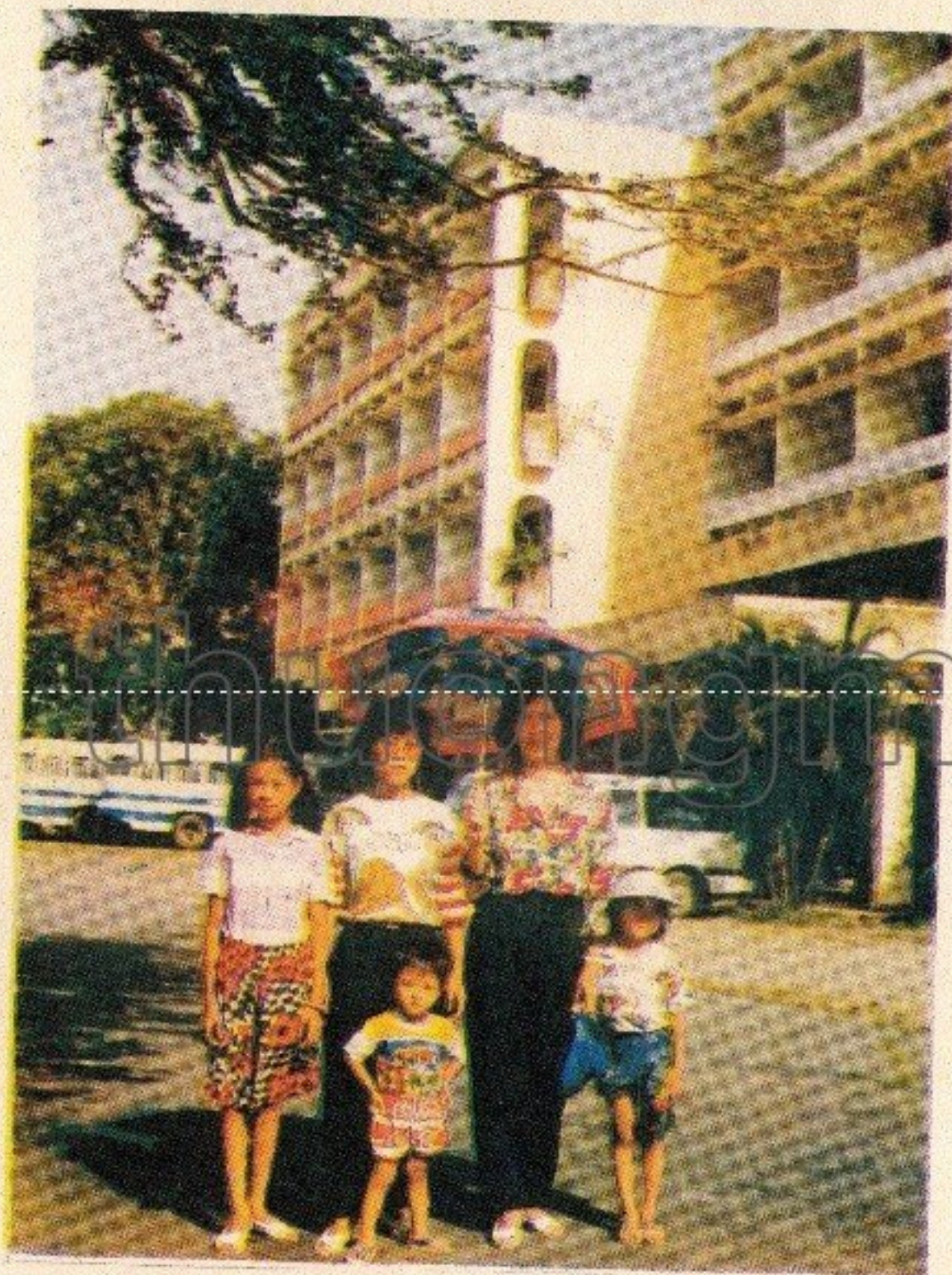
CƠ THỂ NGƯỜI VÀ CÁC GIÁC QUAN

1. Cơ thể người chia làm mấy phần?
2. Dáng đứng của người khác động vật ở chỗ nào?
3. Các hình vẽ dưới đây thể hiện các bạn đang dùng những giác quan gì?

7. THỜI TIẾT

Bài 27 — TRỜI NẮNG

Hình 1 — Trời nắng

Khi nắng bầu trời trong xanh có mây trắng, mặt trời sáng chói

Đi dưới trời nắng phải đội mũ nón, che ô (dù).

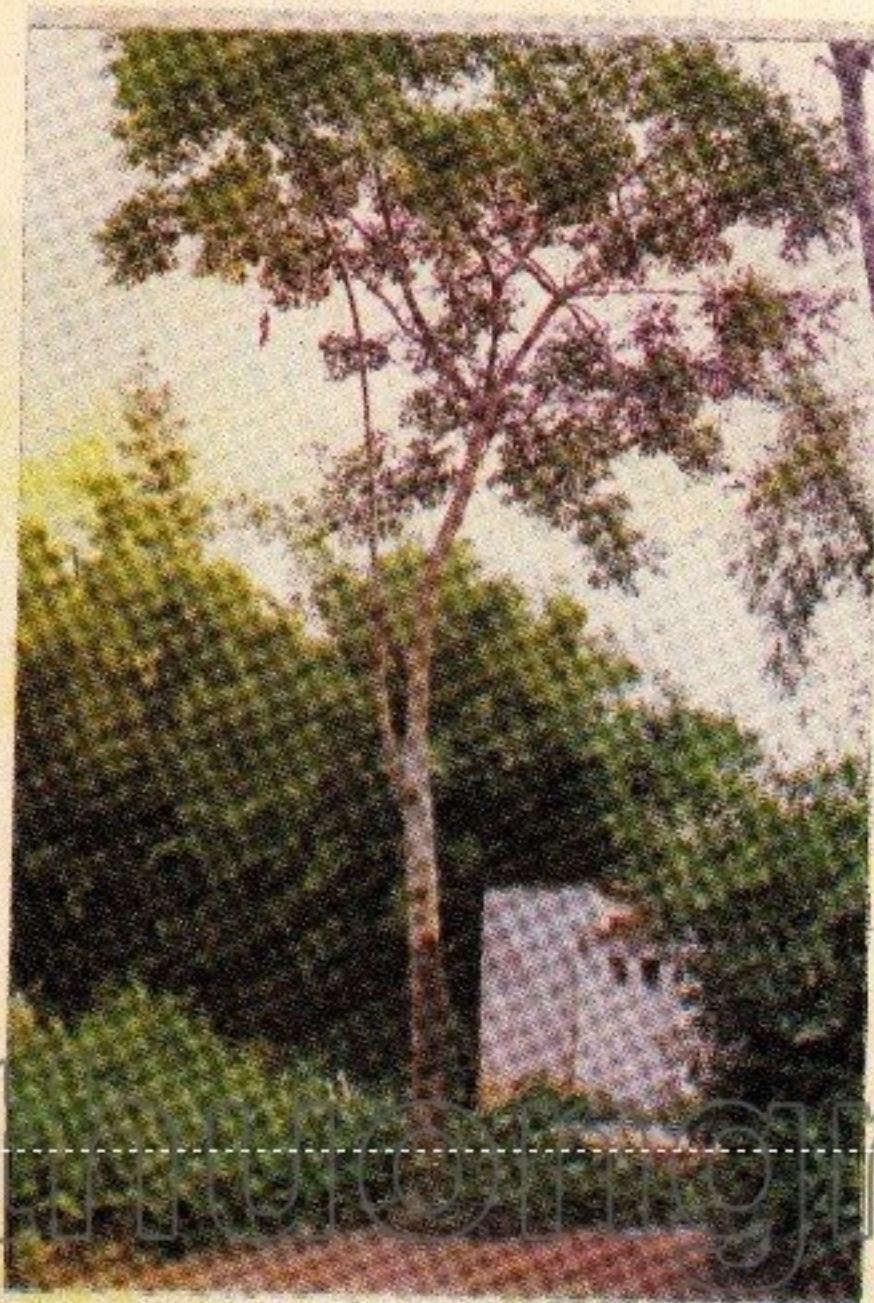
Bài 28 — TRỜI MƯA

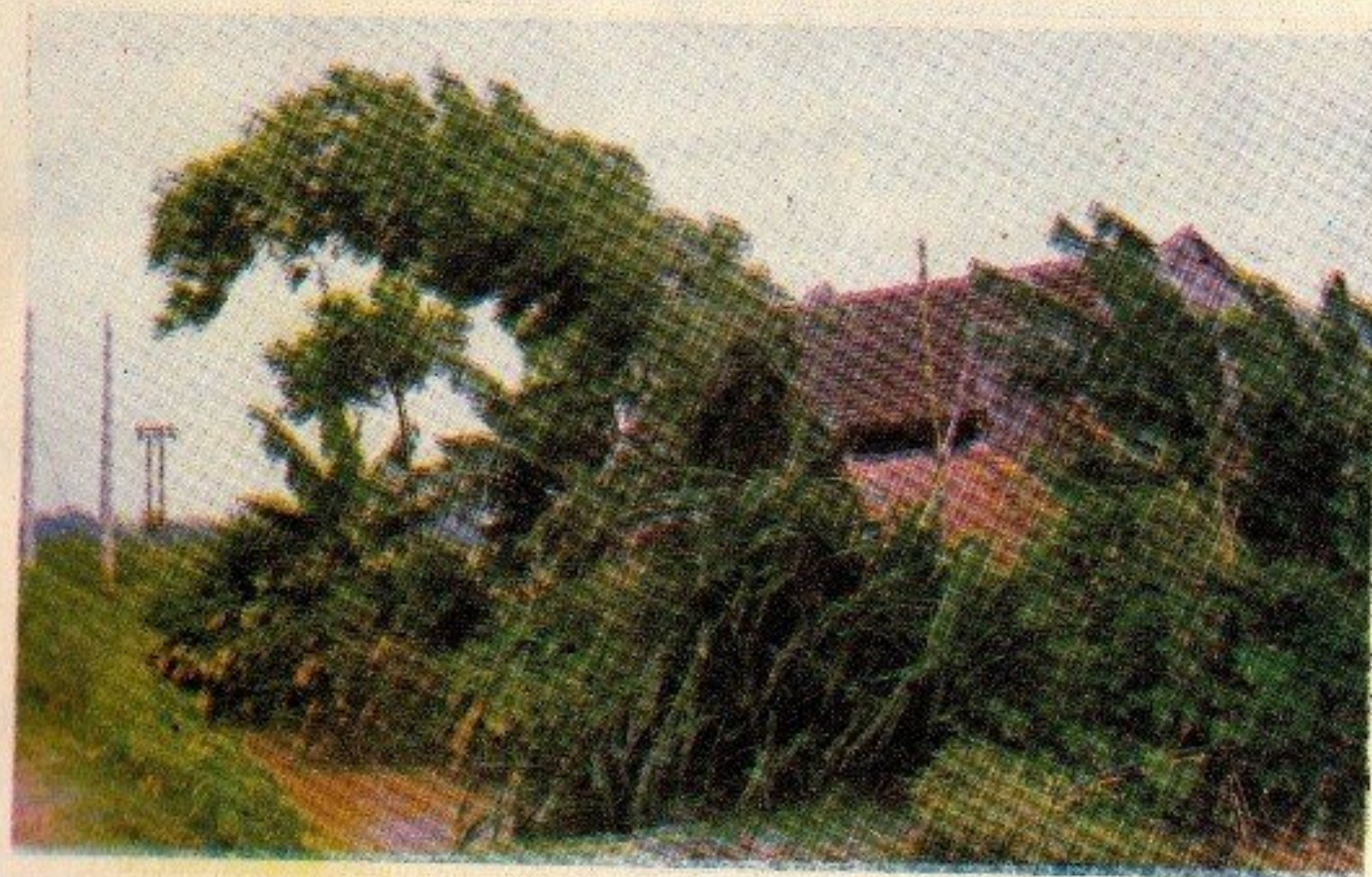
Hình 1 — Trời mưa

Khi mưa: có nhiều giọt mưa rơi, bầu trời phủ đầy mây xám nên ta không nhìn thấy Mặt Trời.

Đi dưới trời mưa phải mặc áo mưa, đội nón, che ô (dù).

Hình 1 — Trời lặng gió

Hình 2 — Gió mạnh

Hình 3 — Bão

Không ra ngoài khi trời đang bão

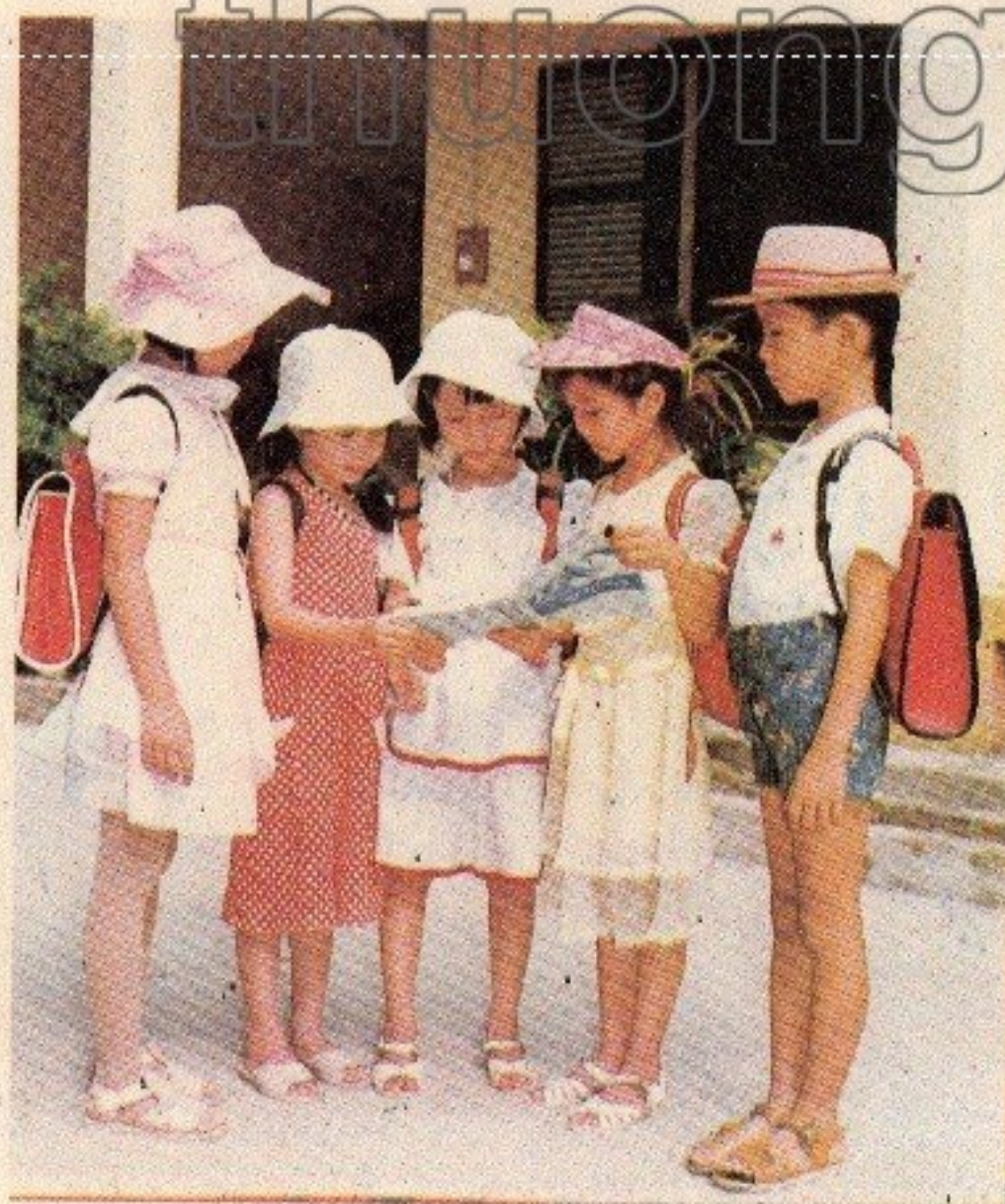

Hình 4 — Sau cơn bão trên một đường phố

BÀI 30 — TRỜI NÓNG, TRỜI RÉT

Hình 1 — Trưa hè, trời nắng, nóng

Hình 2 — Trang phục mùa hè

Hình 3 — Trang phục mùa đông Hình 4 — Chiều đông

BÀI 31 — ÔN TẬP

THỜI TIẾT

— Nêu những dấu hiệu chính của thời tiết khi trời nắng, mưa, nóng, rét, gió bão.

— Ta phải làm gì để giữ gìn sức khỏe khi thời tiết thay đổi?

Bài 32 — 33 ÔN TẬP — KIỂM TRA CUỐI NĂM

TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI

1

Chịu trách nhiệm nội dung:

**VIỆN NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC PHỔ THÔNG
VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM**

Chịu trách nhiệm xuất bản:

NGUYỄN TRIỆU HẢI

Biên soạn : BÙI PHƯƠNG NGÀ

Họa sĩ : TRẦN NGUYỄN HIẾU - ĐỒ THUẬT

Biên tập : NGUYỄN THỊ THƯ

In 22.000 cuốn khổ 15 × 20,5 tại XN in Nam Hà. Số in 1574. Giấy phép xuất bản số 69 VHHN cấp. In xong và nộp lưu chiểu tháng 8 năm 1993.

Giá : 1.500đ